

**N:o 65.**

Af herr **Byström**, om ändrad lydelse af 4 § i förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd.

När en person utträder ur statskyrkan, förlorar han, som bekant, sin rösträtt på kyrkostämman. Detta kan knappast vara rätt, så länge han måste i likhet med öfriga medborgare skatta till statskyrkan. Detta påpekade jag också i mitt särskilda yttrande, som åtföljde dissenterskattekommitténs utlåtande. Vissa dissenters komma emellertid att framdeles blifva befriade från hälften af denna skatt för inkomst af kapital och arbete. Andra dissenters åter komma icke i åtnjutande af denna skattelindring. Hvarför det belopp, som vissa dissenters kunna befrias ifrån, satts till hälften af deras skatt till statskyrkan, beror väsentligen därpå, att kyrkan, såsom varande i vårt land också en statsinstitution, har mycket annat att sköta än det kyrkliga. Man har sökt att utreda frågan om huru mycket af statskyrkoprästens och öfrig statskyrkobetjänings arbete som kunde vara mera af uteslutande kyrklig art, och huru mycket af det samma som kunde vara af mera borgerlig natur. Det har då ansetts vara ungefär hälften af hvardera. Därför föreslog också dissenterskattekommittén, att dissenters, som fylla gifna villkor, skulle befrias från hälften af sin skatt till statskyrkan. Att de då också uteslutas från rösträtt på kyrkostämman i ärenden, som röra det rent kyrkliga, är ju riktigt, men det kan aldrig vara rätt, att de äfven skola beröfvas rösträtt på kyrkostämman i frågor, som röra det mera borgerliga och skolan, för hvilka de ju i likhet

med andra medborgare få skatta. Dessa ärenden äro, såsom synes af bland annat kyrkostämmoförordningens 2 §, många och viktiga, och böra i mer eller mindre mån intressera alla medborgare. Nuvarande bestämmelser böra därför ändras så, att de personer, som utträda ur statskyrkan, vare sig de sluta sig till en sålunda organiserad dissenterförsamling, att de kunna befrias från halfva skatten till statskyrkan eller de icke göra det, må hafva rättighet att under villkor, som gälla alla medborgarne, deltaga i bestämmandet om skolväsendet och borgerliga bestyr.

Det skulle ju ock kunna inträffa, att det på en kyrkostämma vore lika fördelaktigt att hafva med sådana personer, som enligt gällande lag tillåtits utträda ur statskyrkan, som att hafva med en del sådana, hvilka icke nu lagligen kunna medgifvas utträde ur denna kyrka. Den ändring, som enligt min mening bör vidtagas i lagen, kan ske antingen så, att § 2 affattas i två moment, hvaraf det ena innehåller bestämmelser rörande kyrkliga ärenden, såsom om åtgärder till vidmakthållande af ordning under gudstjänsten, val af kyrkovärdar, orgelnister, kyrkoråd, fördelning af bänkrum i kyrkan m. m., och det andra innehåller bestämmelse om kyrkostämmans mera borgerliga ärenden och skolfrågor, och att det vidare bestämmes i § 4, att främmande religionsbekännare och de, som till utträde ur svenska kyrkan sig anmält, äro berättigade deltaga i ärenden, som äro omnämnda i § 2 moment 2, eller så att i § 4 uppräknas de ärenden, i hvilkas behandling de ur statskyrkan utträdde hafva rätt att deltaga.

I denna motion har jag valt det senare alternativet.

På grund af hvad jag nu anfört vågar jag föreslå,

att Riksdagen ville för sin del besluta, att Kungl. Maj:ts förordning om kyrkostämma samt kyrko- och skolråd af den 21 mars 1862 § 4 må få följande lydelse:

Rättighet att deltaga i kyrkostämmas öfverläggningar och beslut tillkommer, på landet, den som på kommunalstämma och, i stad, den som vid allmän rådstuga rösträtt äger; främmande religionsbekännare och de, som till utträde ur svenska kyrkan sig anmält, äga dock att deltaga endast i ärenden, som äro omnämnda i § 2 mom. 2, samt i det som rör val af ledamöter i skolråd, särskild styrelse för församlingsbibliotek och särskild barnavårdsnämnd, äfvensom folkskollärares till-

sättande och afskedande, där ej annorlunda stadgadt är, granskning af skolråds äfvensom särskild för församlingsbibliotek utsedd styrelses räkenskaper, byggnad och underhåll af skolhus, lokaler för församlingsbibliotek, boställe för skollärare, bestämmande af afgifter till folkskola, jämte dithörande anstalter, till församlingsbibliotek samt för uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende försummade barn, ordnande och fördelning af begrafningsplatser och afgifter för dem samt öfverenskommelser rörande skollärares löneförmåner.

Stockholm den 25 januari 1909.

*J. Byström.*

---